

TARTALOMJEGYZÉK

- 2 RADICS RUDOLF:
SZÍNEK ÉS KULTÚRÁK TALÁLKOZÁSA
A CÉDRUSOK ALATT
- 3 PINTES GÁBOR:
KIHÍVÁSOK, ELVÁRÁSOK...
ÉS SOK-SOK MUNKA
- 4 ÉLIÁŠ DOMINIKA:
MIT JÁTSSZUNK, LÁNYOK?
BESZÉLGETÉS JÓZSA MÓNIKA
ZENEPEDAGÓGUSSAL ÉS KARNAGGYAL
- 6 HEVERDLE PÉTERNÉ DR. KÖNCSE KRISZTA:
PETŐFI SÁNDOR VERSEINEK
FOLKLORIZÁCIÓJA FELVIDÉKI
NÉPDALOKBAN (1. RÉSZ)
- 12 SZABÓ MÁTYÁS:
LÉLEK – ZENE – BARÁT
- 14 SÖNFFELD MÁTYÁS:
A ZENEBA TYU ÉLMÉNYPROGRAM
AZ ÓVODÁBAN ÉS AZ 1-2. OSZTÁLYBAN
(4. RÉSZ)
- 17 KONCZ KRISZTINA:
IRODALMI-ZENÉS FOGLALKOZÁS
ÓVODÁSOK SZÁMÁRA.
SZEREPLŐK, KARAKTEREK,
CSELEKMÉNYEK ZENEI MEGJELENÍTÉSE
- 21 TÁRKÁNYI ÁDÁM:
ÉLETRŐL-HALÁLRAÓL OLVASNI.
SZÖRNYEK AZ IRODALOMÓRÁN
- 26 BEZÁNYI-THURÓCZY FLÓRA:
A MODERN TÁRSASJÁTÉKOK
AZ OSZTÁLYTEREMBEN IS
OTT LEHETNEK!
HÉT (+1) TÁRSASJÁTÉK, AMI REMEK
VÁLASZTÁS ALAPISKOLAI
TÁRSASJÁTÉKOS DÉLUTÁNOKRA!
- 28 CSICSAY ALAJOS:
MIÓTA KÖZÜGY AZ OKTATÁSÜGY?
- 30 TÓTH TAR ÉVA:
AZ EMBER ÉS A TERMÉSZET – VAGYIS
A TERMÉSZETTUDOMÁNYI TÁRGYAK
TÖMBÖSÍTETT OKTATÁSA (3. RÉSZ)
- 34 BALOGH KINGA:
A HELYES TESTTARTÁS TESTI-LELKI
JELENTŐSÉGE ÉS ELŐNYEI
- 35 CSICSAY ALAJOS:
HÁNY VILÁGUNK VAN VALÓJÁBAN?
- 37 VISSZATEKINTÉS
A KATEDRA-VERSENYEK
NYITRAI DÖNTŐIRE

PINTES GÁBOR

KIHÍVÁSOK, ELVÁRÁSOK... ÉS SOK-SOK MUNKA

Minden év szeptembere a közoktatás világában mindig is amolyan „belerázódós” hónapnak számított. Ám annak ellenére, hogy az iskolák kapui csak szeptember első napjaiban nyílnak meg a diákok előtt, tantestületeinkben már pár héttel korábban elkezdődik a készülődés az új tanévre. Többnyire rutinról van szó, habár az előttünk álló tanév új kihívásokat, célokat rejt magában, s emiatt teljességgel rutinról beszélni nem lehet – sőt nem is szabad. Változik a diák és a tanár is, s változnak a körülmények, melyek komoly befolyással bírnak mindazon folyamatokra, melyek az iskolák falain belül s gyakran azokon kívül mennek végbe. Paradox módon ezért a közoktatásra egyszerre jellemző a rutin, a kiszámíthatóság, a sztereotípiák, de egyúttal az állandó változás, a kiszámíthatatlanság és a dinamikus változás is. Szépsége és egyben nehézsége is ez a pedagógusi szakmának.

Elfogadva azt a tényt, hogy minden tanév bizonyos mértékben egy újra meg újra megélt újrakezdést jelent, a 2023/2024-es tanév mégiscsak valamiben más lesz, mint a többi. Talán nem mindenki számára, de mégis. Jópár éve elkezdődött ugyanis Szlovákiában az utóbbi évtizedek X-edik közoktatási reformja. Tudom, a reform már-már szitokszóvá vált, és a közoktatás szereplői ezért túl sok jót, pozitívumot nem is nagyon várnak tőle. A mostani átalakításnak (ami a reform, azaz re: át, form: alak magyarrá fordítása) annyiban különbözik az előzőktől, hogy a kisebb és nagyobb terjedelmű stratégiai dokumentumokon túl (pl. a Millenniumtól egészen a Tanuló Szlovákiáig) már a közoktatás gyakorlatát is eléri. A formai és törvényi kereteken túl, vitatott módon elkészült az új közoktatási kurrikulum is, mentorközpontokat hoztak létre, mentorokat képeznek gyors ütemben, és ez év szeptemberében negyven alapiskolában elkezdődik a kurrikuláris reform gyakorlati átültetése, implementációja. A következő két tanévben újabb iskolákat kapcsolnak be az új rendszerbe és 2026 szeptemberétől minden szlovákiai alapiskola áttér azon új szisztémába/-ra, mely változást hoz az alapiskolai nevelés és oktatás világába. Mivel fokozatosan feljutó rendszerről van szó, az eredményeket jó, ha egy évtized múlva észlelhetjük és érzékelhetjük igazán. A tanítókon és tanárokon kívül persze az átalakítás kulcsszereplői a diákok lesznek. A cél egyértelmű: olyan műveltséget, tudást és felkészültséget szerezzenek a tanulók, melyre képesek lesznek építeni a fénysebességgel változó világunkban. Kurrikuláris, azaz leginkább tartalmi átalakításról esik leggyakrabban szó. A lényeg viszont éppen abban rejlik, hogy sok esetben lehetetlenség kialakítani olyan „jó tartalmat”, mely használható lesz évtizedekkel később is. Vannak azonban stabil, állandó értékek, melyeket semmiképp sem szabad feláldozni a pragmatizmus és a progresszivitás oltárán. Diákjainknak kapcsolatot kell teremteniük a múlt értékeivel is, hogy tudásuk, későbbi tapasztalatuk szilárd alapokon álljon, saját (új) értékeik a múlt erkölcséből és bölcsességéből gyökerezzen.

Mindez nem lesz sétatagolopp, sem vasárnapi teadélután. Jómagam leginkább az átmenettől tartok, melyben a múlt beidegződései, sztereotípiái és az általánosan jellemző szkepticizmus sok energiát vonhat el a lényegi munkától. Ezért is írtam pár sorral feljebb, hogy komoly eredmények túlságosan korán nem várhatóak. Türelemmel és sok-sok munkával azonban kis lépésenként elérhető a részcélok, melyekből később globális célok és eredmények lehetnek. A Katedra folyóirat ehhez kíván teret adni és támogatást nyújtani az előttünk álló tanévben is.